

FINANSE A PRZYSZŁOŚĆ

Czego nauczą mnie dzisiejsze decyzje?

Czym są finanse?

Finanse to wszystko, co dotyczy pieniędzy i zarządzania nimi. Obejmują one sposoby zdobywania pieniędzy, planowania ich wydawania, oszczędzania, inwestowania oraz kontrolowania, czy są dobrze wykorzystywane. Finanse pomagają podejmować decyzje dotyczące pieniędzy tak, aby wystarczyły na bieżące potrzeby i przyszłe cele.

Finanse obejmują m.in.:

dochody

wydatki

oszczędności

inwestycje

Decyzje finansowe – definicja

Decyzje finansowe to świadome wybory dotyczące gospodarowania pieniędzmi, czyli sposobu ich wydawania, oszczędzania, inwestowania, pożyczania oraz planowania budżetu. Podejmują je zarówno osoby prywatne, jak i gospodarstwa domowe czy przedsiębiorstwa, aby jak najlepiej wykorzystać posiadane środki finansowe i zaspokoić swoje potrzeby teraz lub w przyszłości.

Rodzaje decyzji finansowych

1. Decyzje konsumpcyjne (wydatkowe)

Dotyczą bieżącego wydawania pieniędzy.

Przykład: zakup ubrań lub jedzenia.

2. Decyzje oszczędnościowe

Polegają na odkładaniu części dochodów na przyszłość.

Przykład: odkładanie pieniędzy na wakacje.

3. Decyzje inwestycyjne

Dotyczą przeznaczania pieniędzy na działania, które mogą przynieść zysk w przyszłości.

Przykład: zapłacenie za kurs, który zwiększy szanse na lepszą pracę.

4. Decyzje kredytowe (zadłużeniowe)

Polegają na pożyczaniu pieniędzy i zobowiązaniu się do ich spłaty.

Przykład: zakup telefonu na raty.

5. Decyzje budżetowe (planistyczne)

Dotyczą planowania i kontrolowania dochodów oraz wydatków.

Przykład: zaplanowanie miesięcznego budżetu domowego.

Konsekwencje decyzji finansowych

Decyzje finansowe podejmowane przez młodzież dotyczą m.in. kieszonkowego, zarobionych pieniędzy, zakupów, oszczędzania oraz dorabiania. Każda taka decyzja ma swoje skutki, które mogą wpływać na codzienne funkcjonowanie oraz przyszłe nawyki finansowe.

Pozytywne konsekwencje decyzji finansowych

Odpowiedzialne decyzje finansowe młodzieży mogą prowadzić do:

- **lepszey kontroli nad własnymi pieniędzmi,**
- **możliwości oszczędzania na ważne cele (np. sprzęt elektroniczny, wyjazdy),**
- **poczucia niezależności finansowej,**
- **kształtowania dobrych nawyków finansowych,**
- **większej świadomości wartości pracy i pieniądza.**

Negatywne konsekwencje decyzji finansowych

Nieprzemyślane decyzje finansowe mogą skutkować:

- **szybkim brakiem pieniędzy,**
- **koniecznością pożyczania od rodziny lub znajomych,**
- **problemami z wywiązywaniem się z zobowiązań (np. raty, umowy),**
- **stresem i poczuciem braku kontroli nad finansami,**
- **utrwaleniem złych nawyków finansowych.**

Krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje decyzji finansowych młodzieży

Decyzje finansowe podejmowane przez młodzież dotyczą głównie wydawania pieniędzy, oszczędzania, dorabiania i planowania wydatków. Każda taka decyzja ma swoje skutki, które mogą być widoczne od razu albo dopiero po dłuższym czasie.

Krótkoterminowe konsekwencje

Krótkoterminowe konsekwencje to skutki, które pojawiają się w krótkim czasie, np. tego samego dnia, tygodnia lub miesiąca.

Przykłady dla młodzieży:

- **wydanie całego kieszonkowego powoduje brak pieniędzy na inne potrzeby,**
- **nieprzemyślany zakup oznacza rezygnację z innych planów,**
- **zaplanowanie wydatków pozwala uniknąć braku pieniędzy przed końcem miesiąca,**
- **dorabianie daje szybki dodatkowy dochód.**

Krótkoterminowe skutki decyzji finansowych pomagają zatem zrozumieć, że każda podjęta decyzja odnośnie naszych finansów będzie miała efekt w najbliższej przyszłości.

Długoterminowe konsekwencje

Przykłady dla młodzieży:

- regularne oszczędzanie uczy planowania większych wydatków,
- brak kontroli nad pieniędzmi utrudnia samodzielne zarządzanie finansami w dorosłości,
- dorabianie w młodym wieku pomaga zrozumieć wartość pracy i pieniędzy,
- złe nawyki finansowe mogą prowadzić do problemów finansowych w przyszłości,
- planowanie wydatków buduje bezpieczeństwo finansowe.

Długoterminowe konsekwencje pojawiają się po dłuższym czasie, często po kilku miesiącach lub latach.

Długoterminowe skutki są ważne, ponieważ wpływają na przyszłe życie finansowe.

Odpowiedzialność finansowa – definicja

Odpowiedzialność finansowa to umiejętność świadomego i rozsądnego podejmowania decyzji dotyczących pieniędzy, tak aby były one dostosowane do posiadanych dochodów, potrzeb i możliwości. Polega na planowaniu wydatków, kontrolowaniu budżetu, oszczędzaniu na przyszłość oraz przewidywaniu skutków swoich decyzji finansowych.

Odpowiedzialność finansowa oznacza także ponoszenie konsekwencji własnych decyzji, unikanie nadmiernego zadłużenia oraz dbanie o bezpieczeństwo finansowe swoje i - w przyszłości - swojej rodziny.

Decyzje finansowe I

Dzisiejsze decyzje finansowe dotyczące własnych finansów mają istotny wpływ na sytuację finansową w przyszłości, ponieważ kształtują nawyki, postawy oraz sposób zarządzania pieniędzmi w dorosłym życiu. Decyzje finansowe na temat własnych finansów, które są podejmowane dziś, będą miały określone konsekwencje w przyszłości, zarówno pozytywne, jak i negatywne.

Rozsądne gospodarowanie pieniędzmi w młodym wieku sprzyja wykształceniu nawyku kontroli wydatków oraz regularnego oszczędzania. Dzięki temu w przyszłości łatwiejsze staje się zarządzanie większymi dochodami, takimi jak wynagrodzenie z pracy. Natomiast brak planowania i impulsywne wydatki mogą prowadzić do utrwalenia niekorzystnych zachowań finansowych, które zwiększają ryzyko zadłużenia.

Decyzje finansowe II

Podjęmowanie pracy dorywczej i samodzielne zarabianie pieniędzy pozwala lepiej zrozumieć wartość pracy i pieniądza, co w przyszłości przekłada się na bardziej świadome decyzje finansowe. Osoby, które już w młodym wieku uczą się oszczędzać i planować wydatki, mają większe szanse na budowanie stabilności finansowej oraz realizację długoterminowych celów, takich jak dalsza edukacja, zakup mieszkania czy zabezpieczenie finansowe.

Podsumowując, decyzje finansowe dotyczące własnych środków pieniężnych podejmowane obecnie mają długofalowe konsekwencje, ponieważ wpływają na przyszłe możliwości, bezpieczeństwo finansowe oraz jakość życia.

Planowanie przyszłości I

Planowanie przyszłości finansowej i decyzje finansowe są ze sobą ściśle powiązane, ale nie oznaczają tego samego.

Planowanie przyszłości finansowej to proces długoterminowy, który polega na wyznaczaniu celów finansowych i przygotowywaniu się na przyszłe potrzeby, takie jak edukacja, rozwój zawodowy czy większe wydatki w dorosłym życiu, np. odkładanie pieniędzy na kurs prawa jazdy lub dalszą naukę.

Z kolei decyzje finansowe to pojedyncze, codzienne wybory dotyczące pieniędzy, podejmowane na bieżąco, np. decyzja, czy wydać kieszonkowe na rozrywkę, czy odłożyć je na zaplanowany cel. Dotyczą one aktualnych potrzeb i sytuacji finansowej, a ich skutki mogą być widoczne od razu, np. brak pieniędzy do końca miesiąca, lub dopiero po pewnym czasie.

Planowanie przyszłości II

Planowanie przyszłości finansowej nadaje kierunek decyzjom finansowym, ponieważ pomaga określić, które wydatki są uzasadnione, a z których warto zrezygnować, np. ograniczenie drobnych zakupów, aby móc regularnie oszczędzać. Natomiast decyzje finansowe realizują to planowanie w praktyce - to właśnie one decydują, czy cele finansowe zostaną osiągnięte, np. systematyczne odkładanie części dochodów zamiast wydawania ich od razu.

Brak planowania może sprawić, że decyzje finansowe będą impulsywne i niespójne, co w dłuższym okresie może prowadzić do problemów finansowych, np. braku oszczędności na ważne wydatki w przyszłości.

Podsumowując, planowanie przyszłości finansowej dotyczy długofalowych celów i bezpieczeństwa finansowego, natomiast decyzje finansowe są codziennymi wyborami, które krok po kroku wpływają na realizację tych planów.

Cele finansowe

Cele finansowe - konkretne zamierzenia związane z pieniędzmi.

Możemy podzielić je na cele:

Krótkoterminowe

**krótki czas realizacji - kilka dni do kilku miesięcy
(np. zakup książki)**

Średnioterminowe

**dłuższy okres czasu - kilka miesięcy do około roku
(np. rower)**

Długoterminowe

**realizowanie celu zajmuje wiele lat
(np. edukacja)**

Edukacja finansowa I

Edukacja finansowa to proces zdobywania wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają świadomie i odpowiedzialnie zarządzać pieniędzmi. Obejmuje naukę podejmowania rozsądnych decyzji dotyczących zarabiania, wydawania, oszczędzania, inwestowania oraz planowania finansowej przyszłości.

Edukacja finansowa pomaga zrozumieć, skąd pochodzą pieniądze i jak je racjonalnie wykorzystywać w codziennym życiu, np. poprzez planowanie budżetu, kontrolowanie wydatków czy odkładanie środków na przyszłe cele. Dzięki niej możliwe jest przewidywanie konsekwencji decyzji finansowych oraz unikanie problemów takich jak zadłużenie czy brak oszczędności.

Edukacja finansowa II

W praktyce edukacja finansowa przygotowuje młodych ludzi do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, uczy odpowiedzialności, kształtuje dobre nawyki finansowe i sprzyja budowaniu bezpieczeństwa finansowego w przyszłości.

Edukacja finansowa może odbywać się w wielu miejscach i na różnych etapach życia, zarówno w sposób formalny, jak i nieformalny. Wiedzę finansową zdobywa się nie tylko w szkole, ale także poprzez codzienne doświadczenia i korzystanie z dostępnych źródeł informacji.

Edukacja finansowa w szkole odbywa się, na takich przedmiotach jak biznes i zarządzanie, wiedza o społeczeństwie czy zajęcia wychowawcze, gdzie uczniowie uczą się planowania budżetu, oszczędzania i podejmowania odpowiedzialnych decyzji finansowych. Wiedzę z zakresu finansów uczniowie mogą zdobywać też przygotowując się do olimpiad i konkursów. Ważną rolę odgrywa również rodzina, ponieważ to w domu młode osoby często po raz pierwszy uczą się gospodarowania pieniędzmi, np. poprzez kieszonkowe lub rozmowy o wydatkach.

Edukacja finansowa III

Istotnym źródłem edukacji finansowej są także media i internet, w tym strony edukacyjne, poradniki, kursy online, filmy i podcasty poświęcone finansom osobistym. Coraz częściej wiedzę finansową można zdobywać również poprzez instytucje finansowe, takie jak banki, które prowadzą programy edukacyjne i materiały informacyjne dla młodzieży.

Edukacja finansowa odbywa się również poprzez własne doświadczenia, np. pracę dorywczą, planowanie własnych wydatków czy oszczędzanie na określony cel. Udział w warsztatach, konkursach i projektach edukacyjnych dodatkowo rozwija umiejętności finansowe i pomaga lepiej zrozumieć zasady gospodarowania pieniędzmi.

Podsumowując, edukować się finansowo można w szkole, w domu, przez internet, w instytucjach finansowych oraz poprzez codzienne doświadczenia i praktyczne działania.

**Dziękujemy
za uwagę**

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Michała Kaleckiego w Bielsku-Białej

**Kacper Dąbrowski
Natan Piskorski**